



## **Clypeus Theologiæ Thomisticæ**

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate, de  
Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non  
Dissertationem Theologicam de Probabilitate

**Gonet, Jean-Baptiste**

**Coloniæ Agrippinæ, 1671**

§. I. Sententia affirmans ut probabilior eligitur

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78232)



Hieronymum, ubi faceto Apologo disputationem istam concludit. *Cum* (inquit) *aliquis ruisset in puteum, ubi aqua tantum erat, qua eum magis exciperet ne moreretur, quam suffocaret ne loqueretur, accessit alius, & dixit ei, quomodo huc ceciderim queras.* Ita quoniam ex fide Catholica constat, de peccato originali tanquam de puero infantis animam Christi gratia liberari; satis nobis esse debet, quod modum quo salva fiat noverimus, etiam si nunquam quomodo in malum illud deveniret perfecte cognoscamus.

## ARTICULUS IV.

*An Adamus per quodcumque peccatum, dummodo esset primum, traduxisset in posteris culpam originalem?*

52. **P**arrem negativam tenent Alenis 2. p. qu. 22. membro 3. art. 3. Catarinus opusc. de Peccato originali parte ultimâ. Suarez de Opere sex dierum lib. 6. cap. 13. num. 8. Meratius disput. 14. de Peccatis lect. 4. & 5. & alii Recentiores, existimantes ex vi divina legis, & pactum Adamo initum, solum duntaxat peccatum comedendi de ligno vetito potuisse ad nos ex Adamo derivari; & hoc derivatum fuisse, etiam si non fuisset primum, sed alia præcessissent; atque adeo causalitatem peccati originalis nequaquam fuisse alligatam illi peccato, quia primo, sed quia talis speciei, scilicet gula.

## §. I.

*Sententia affirmans us probabilior eligitur.*

**D**ico tamen, primum Adami peccatum fuisse causam translationis culpæ originalis, non quia tale, sed quia primum: unde si quodvis aliud prius commisisset, totam humanam infeceret naturam. Ita communiter docent nostri Thomistæ hic, quos sequuntur Durandus. Curiel, & alii.

53. **P**robatur primò ex D. Thoma in 2. dist. 33. in fine in expositione litteræ ad secundam difficultatem, ubi sic ait; *Dicendum quod hoc est per accidens quod (peccatum gula) tale nocuum natura humana intulit; quia scilicet fuit primum peccatum quod naturam humanam vitia vit.*... quodcumque autem aliud peccatum fuisset hoc modo primum, etiam similem effectum habuisset, sive fuisset peccatum operis, sive voluntatis. Quo nihil clariùs & expressius in favorem nostræ assertionis dici potest. Idem docet eadem distinct. quæst. 1. art. 1. dist. 21. quæst. 2. art. 2. ad 2. ibidemque ad Annibal. artic. 4. ad 1. Ad Roman. 5. lect. 3. De Malo quæst. 4. artic. 8. & 2. 2. quæst. 163. artic. 3. ad 2.

54. **P**robatur secundò ratione ex locis citatis desumptâ. Idcirco primum Adæ peccatum traducitur in posteris, quia per illud primus homo amisit iustitiam originalem, quæ erat quoddam donum gratuitum, toti humanæ naturæ divinitus in primo parente collatum: Sed per quodcumque aliud peccatum mortale, si fuisset primum, amisisset primus homo iustitiam originalem; nam iustitia originalis, utpote includens ipsam gratiam sanctificantem, erat incompossi-

bilis cum quovis peccato mortali: Ergo quodcumque peccatum mortale ab Adamo commissum, si fuisset primum, fuisset in posteris traductum, subindèque fuisset causa originalis peccati.

Dices: Adamus per quodcumque mortale peccatum, si fuisset primum, amisisset quidem pro se originalem iustitiam, non tamen pro posteris.

Sed contra: Eo ipso quod Adamus per primum peccatum amisisset iustitiam originalem, amisisset etiam vigorem ad eam communicandam posteris, quia (ut dicebamus articulo præcedenti) talis vigor quasi dimanabat ab ipsa iustitia, & erat illi annexus: Ergo non solum pro se, sed etiam pro posteris, per primum peccatum iustitiam originalem amisisset. Consequenter manifesta est: amittere enim iustitiam originalem pro posteris, est amittere vim ad eam posteris communicandam.

## §. II.

*Solvuntur Objectiones.*

56. **O**bjicies primò: Solum illud peccatum Adami derivaretur ad posteris, quod esset capitale, id est, commissum ab eo ut capite totius naturæ: Sed nullum aliud, præter esum ligni vetiti, esset capitale, sed personale tantum: Ergo nullum aliud, præter istud, esse esset primum ad posteros Adami derivaretur. Major patet, Minor probatur. Peccatum Adami non habebat esse capitale ex natura rei, quia videlicet erat caput naturale suæ posteritatis, sed ex vi pacti quo fuit constitutus caput morale illius, ut artic. 2. ostensum est: Sed pactum solum fuit initum cum Adamo in ordine ad impletionem aut transgressionem præcepti denon comedendo de ligno vetito: Ergo nullum aliud peccatum, præter esum ligni vetiti, potuit esse capitale. Minor probatur: Pactum enim cum Adamo initum non aliunde colligitur, quam ex verbis istis Dei ad Adamum Genes. 2. *De ligno scientiæ boni & mali ne comedas: in quocumque enim die comederis ex eo, morte morieris:* Sed hæc comminatio solum respicit transgressionem illius præcepti positivi: Ergo pactum cum Adamo initum, hujus tantum præcepti observantia aut transgressioni erat alligatum.

57. **R**espondeo concessâ Majori, negando Minorem, Ad illius probationem neganda est iterum Minor. Ad ejus probationem, distinguo Minorem: hæc comminatio solum respicit transgressionem illius præcepti positivi, explicitè & formaliter, concedo Minorem: implicitè & virtualiter, nego Minorem: nam ut ait D. Thomas in 2. distinct. 33. in expositione textus supra citata: *In hoc ostenditur, quod etiam si alia peccata commisisset, similem pœnam sustinisset, quasi minori ad majus: gravius est enim præceptum præterire naturalis legis, quo prohibetur illud quod in se est malum, quam præterire præceptum discipline, quo prohibetur quod non est malum, nisi quia prohibetur.*

58. **O**bjicies secundò: Prius Adam peccavit peccato superbiæ, quam gula, vel inobedienciæ; & tamen peccatum Adæ, quod transmittitur in posteris, non est superbiæ, sed inobedienciæ, ut patet ex verbis illis Apostoli ad Roman. 5. *Per unius inobedientiam peccatores constituti sunt multi*